

SHOQATA PROFESIONALE
E INFORMATICIENTËVE TË KOSOVËS

KOSOVO INFORMATICS SOCIETY

Barometri i qasshmërisë për faqet e internetit të institucioneve publike

14.05.2024

Përmbajtja

1	Përmbajtja.....	3
2	Arsyja e studimit.....	3
3	Public institutions studied.....	4
4	Çështjet kritike	5
4.1	Çështjet vizuale kritike	6
4.2	Çështjet kritike vizuale dhe motorike	6
4.3	Çështjet motorike	7
5	Indetifikimi i bugs	7
5.1	Çështjet vizuale.....	7
5.1.1	Elementeve me një [rol] ARIA që kërkon që fëmijët të përmbajnë një [rol] specifik u mungojnë disa ose të gjithë fëmijëve të kërkuar.	7
5.1.2	Ngjyrat e sfondit dhe të planit të parë nuk kanë mjaftueshëm raporti i kontrastit.....	8
5.1.3	Butoni ARIA, lidhja dhe artikulli i menysë duhet të kenë një emër të qasshëm.....	8
5.1.4	ID-të e ARIA nuk janë unike	9
5.1.5	Atributet [id] në elementët aktivë, të fokusueshëm nuk janë unikë	9
5.1.6	Elementet e titullit nuk janë në një rend zbritës vijues.....	9
5.1.7	Listat nuk përmbajnë etiketa dhe elemente mbështetëse të skriptit (<script> dhe <template>).....	10
5.1.8	Artikujt e listës () nuk përfshihen në etiketat prindërore ose	10
5.1.9	Elementet [aria-hidden=""true""] përmbajnë pasardhës të fokusueshëm.....	11
5.1.10	[user-scalable=""no""] përdoret në <meta name=""viewport""] elementi ose atributi [maximum-scale] është më pak se 5.	11
5.1.11	<html>elementi nuk ka një atribut [lang].....	12
5.1.12	Elementet e formularit nuk kanë etiketa të lidhura.....	12
5.1.13	Çaktivizimi i funksionit të zmadhimit.....	13
5.1.14	Etiketa <html> nuk ka një vlerë të vlefshme për atributin e saj [lang].....	13
5.1.15	Butonat nuk kanë një emër të qasshëm.....	14
5.2	Çështjet vizuale dhe motorike	14
5.2.1	Elementet e imazhit nuk kanë attribute [alt]	14
5.2.2	"Elementet [aria-hidden=""true""] përmbajnë pasardhës të fokusueshëm	15
5.2.3	Vlerat kyçe të qasjes nuk janë unike	15

5.2.4	Lidhjet nuk kanë një emër të dallueshëm.....	16
5.2.5	Elementet <frame> ose <iframe> nuk kanë titull.....	16
5.2.6	Shiriti i progresit ARIA duhet të ketë një emër të qasshëm.....	17
5.2.7	Elementet nuk duhet të kenë indeks tab më të madh se zero	17
5.2.8	Dokumenti nuk ka një element <titull>	18
5.3	Çështje motorike.....	18
5.3.1	Një përdorues nuk është në gjendje të ngrijë GIF dhe objekte të tjera në lëvizje.....	18
6	Përmbledhja	19

1 Përmbajta

Ky raport artikulon gjetjet nga një vlerësim gjithëpërfshirës të kryer nga Shoqata Profesionale e Informaticientëve të Kosovës (SHPIK) mbi qasshmërinë e ueb faqeve të operuara nga institucionet publike. Objektivi i këtij vlerësimi është matja e përputhshmërisë me standardet ndërkombëtare të qasshmërisë në ueb, me theks të veçantë në lehtësimin e qasjes të barabartë për individët me aftësi të kufizuara.

Analiza mbuloi 50 faqe interneti që u përkasin enteve të ndryshme publike, duke përfshirë ministritë, bashkitë dhe ofruesit e shërbimeve publike. Studimi i shqyrtoi këto faqe interneti në katër kategori kryesore - vizuale, motorike, vizuale dhe motorike të kombinuara dhe njohëse - të ndara në 25 nën-kategori (15 për vizuale, 9 për vizuale dhe motorike të kombinuara, një për motorike).

Gjetjet nga vlerësimi tregojnë se një shumicë e konsiderueshme e faqeve të internetit të ekzaminuara nuk përmbushin kriteret e vendosura ndërkombëtare të qasshmërisë. Duke pasur parasysh natyrën kritike të qasjes digjital për personat me aftësi të kufizuara – të cilët shpesh mbështeten në platformat online si burim kryesor, nëse jo i vetëm, informacioni dhe shërbimi – rezultatet nxjerrin në pah një mangësi thelbësore në ofrimin e qasjes të barabartë në informacion dhe shërbime publike për kjo demografike në Kosovë.

Raporti ofron rekomandime të synuara për të përmirësuar qasje në ueb, duke synuar të mbështesë integrimin e plotë të individëve me aftësi të kufizuara në shoqëri duke siguruar që ata të kenë qasje të barabartë në burimet digjitale publike.

2 Arsyja e studimit

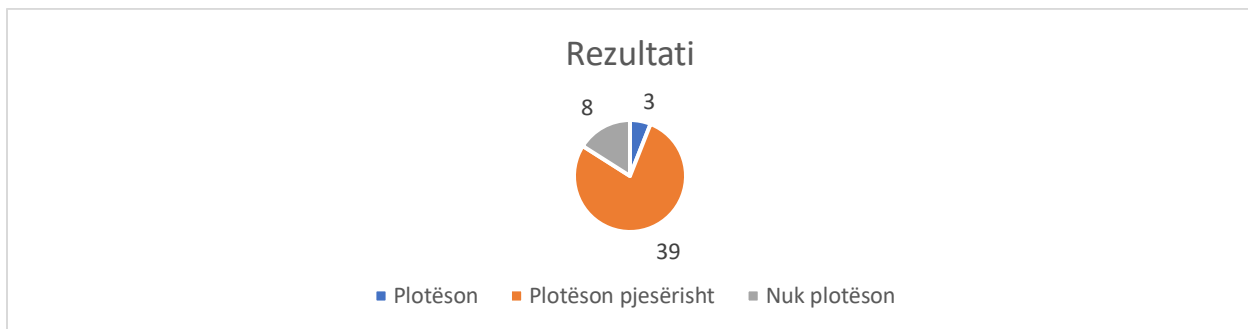
Qasja në uebfaqe është thelbësore për të garantuar që të gjithë individët, përfshirë ata me aftësi të kufizuara, të kenë qasje në informacione dhe shërbime të ofruara nga institucionet publike. Në vitin 2012, Kosova ratifikoi *Konventën e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara*, e cila e detyron shtetin të promovojë përfshirjen e plotë të individëve me aftësi të kufizuara në shoqëri. Si pasojë, është jetike që institucionet publike të sigurojnë që uebfaqet e tyre të jenë të qasshme për të përmbushur nevojat e ndryshme të të gjithë përdoruesve. Ky angazhim për përfshirje digjitale nuk është vetëm një detyrim rregullator, por edhe një aspekt themelor i ofrimit të shërbimeve publike në mënyrë të barabartë.

Përveç përgjegjësive rregullatore, përmirësimi i qasjes në uebfaqe lidhet ngushtë me parimet e transparencës dhe përgjegjshmërisë që duhet të ndjekin institucionet publike. Duke u siguruar që uebfaqet janë të arritshme për të gjithë, institucionet jo vetëm që plotësojnë detyrimet ndaj të drejtave të njeriut, por gjithashtu rrisin pjesëmarrjen e qytetarëve në proceset demokratike. Kjo qasje e hapur dhe gjithëpërfshirëse ndihmon në ndërtimin e një shoqërie më të informuar dhe të angazhuar, duke i dhënë fuqi të gjithë individëve të marrin pjesë aktivisht dhe të kontribuojnë në zhvillimin e vendit.

3 Institucione publike të studiuara

Në kuadër të studimit të 50 ueb faqeve të institucioneve publike, vetëm 3 prej tyre arritën të përmbushin standardet e dëshiruara të qasshmërisë.

Për sa i përket pjesës tjetër të platformave, ato nuk arritën të përmbushin plotësisht standardet e qasshmërisë. Bazuar në nivelin e përmbushjes së kriterëve të qasshmërisë, ueb-faqet e studiuara janë kategorizuar në tre grupe:

- Të Gjelbërta – ato që plotësojnë plotësisht kriteret e qasshmërisë (3 ueb faqe).
- Të Verdha – ato që nuk plotësojnë të gjitha kriteret, respektivisht i plotësojnë ato pjesërisht (39 ueb faqe).
- Të Kuqe – ato që nuk plotësojnë pjesën dërrmuese të kriterëve të qasshmërisë, ose janë plotësisht të paqasshme për personat me aftësi të kufizuara (8 ueb faqe).

Emri i faqes	Rezultati
Ministria e punëve të brendshme	100%
Dogana e Kosovës	73%
Raiffeisen Bank	71%
Ministria e shëndetësisë	69%
Kompania rajonale ujësjellësit	68%
Ministria e zhvillimit rajonal	68%
Ministria e ekonomisë	68%
Administrata Tatimore e Kosovës	67%
Institucioni i avokatit të popullit	67%
Vala	67%
KESCO	65%
Ministria e financave punës dhe transfereve	65%
Qendra e Studentëve	65%
Agjensia e Statistikave të Kosovës	65%
Zyra e Kryeministrit	65%
KESCO	65%

Ministria e punëve të jashtme dhe diasporës	64%
Instituti Pedagogjik i Kosovës	63%
Trusti	63%
Zyra Kombëtare e auditimit	61%
Ministria e mbrojtjes	60%
ProCreditBank	60%
E-Kosova	59%
Prishtina Parking	59%
Policia e Kosovës	59%
Këshilli Gjyqësor i Kosovës	58%
Autoriteti rregullator për shërbimet e ujit	58%
Ministria për komunitet dhe kthim	58%
Shoqata e Bankave të Kosovës	58%
Posta	55%
Paysera	55%
Shërbimi Spitalor dhe Klinik Universitar i Kosovës	55%
Universiteti i Prishtinës-Fakulteti Inxhinierisë elektrike dhe kompjuterike	54%
Prishtina Online	53%
Prishtina International Airport Adem Jashari	53%
Agjencia e Menaxhimit të Emergjencave	53%
Banka Kombëtare Tregtare	53%
Prishtina Online	53%
Universiteti i Prishtinës-Fakulteti Juridik	52%
Kosovo Intelligence Agency	51%
Hekurudha e Kosovës	50%
Ministria e arsimit, shkencës, teknologjisë dhe inovacionit	50%
Ndërmarrja publike banesore	49%
BPB	49%
Universiteti i Prishtinës- Fakulteti i Edukimit	48%
Ministria e industrisë, ndërmarrësisë dhe tregtisë	47%
Universiteti i Prishtinës- Hasan Prishtina	46%
Banka Qendrore e Kosovës	44%
RTKLive	33%
Biblioteka kombëtare e Kosovës	33%

4 Çështjet kritike

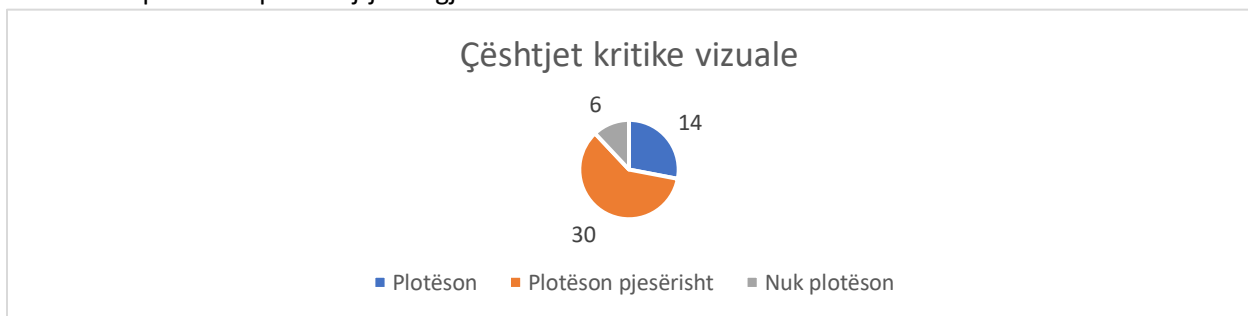
Vlerësim i gjerë mbi 50 faqe interneti të institucioneve publike për të vlerësuar përputhshmërinë e tyre me standardet e qasjes. Gjetjet treguan se vetëm 3 faqe interneti plotësuan të gjitha kriteret e qasjes në mënyrë të plotë. Një numër shtesë prej 20 faqesh treguan përputhje të

pjesshme, duke ofruar karakteristika të kufizuara qasëse. Fatkeqësisht, shumica e faqeve, që përbëjnë 27 në total, nuk arritën të përmbushin standardet e nevojshme të qasjes, duke paraqitur pengesa të rëndësishme për përdoruesit me aftësi të kufizuara. Ky studim thekson nevojën kritike për përmirësime në qasjen në internet nëpër institucione publike për të siguruar qasje të barabartë për të gjithë përdoruesit.

4.1 Çështjet vizuale kritike

Studimi gjeti se çështjet kritike vizuale u plotësuan nga 14 platforma, u plotësuan pjesërisht nga 30 platforma, dhe nuk u plotësuan fare nga 6 platforma. Kjo tregon se një numër i konsiderueshëm i platformave nuk kanë arritur të plotësojnë plotësisht kërkesat për qasshmërinë në këtë kategori, gjë që paraqet një sfidë për personat me probleme në shikim për të qasur shërbimet publike.

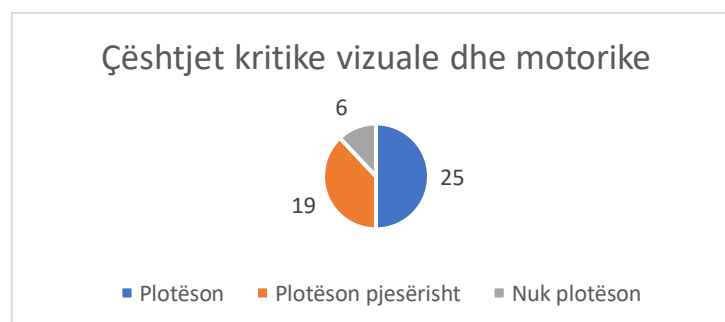
Çështjet kritike vizuale i referohen çështjeve që ndikojnë në aftësinë e një përdoruesi për të perceptuar dhe ndërvepruar me përmbajtjen digjitale vizualisht.

4.2 Çështjet kritike vizuale dhe motorike

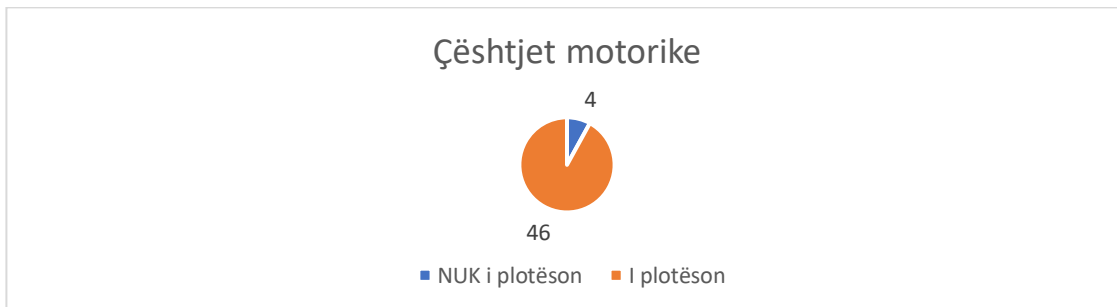
Nga platformat e hulumtuara, 19 prej tyre i kanë përmbushur plotësisht kriteret vizuale-motorike, 25 i kanë plotësuar pjesërisht, ndërsa 6 platforma nuk i kanë plotësuar fare. Kjo çështje i referohet sfidave me të cilat përballen përdoruesit me dëmtime shikimi dhe motorike duke hyrë në përmbajtje digjitale."

Ky rishikim e për afron tekstin me të dhënat e paraqitura në grafikun tuaj të përditësuar.

4.3 Çështjet motorike

Në kategorinë e çështjeve kritike të motorit, 4 faqe interneti përmbushën plotësisht kërkesat e aksesueshmërisë, ndërsa 46 platforma nuk i plotësuan fare kërkesat. Çështjet kritike motorike i referohen sfidave që ndikojnë në aftësinë e një përdoruesi për të lundruar dhe për të ndërvepruar fizikisht me përmbajtjen digjitale.

5 Indetifikimi i bugs

5.1 Çështjet vizuale

5.1.1 Elementeve me një [rol] ARIA që kërkon që fëmijët të përmbajnë një [rol] specifik u mungojnë disa ose të gjithë fëmijëve të kërkuar.

Mungesa e roleve të kërkuara të fëmijëve mund të parandalojë që teknologjitë ndihmëse të kuptojnë dhe lundrojnë siç duhet përmbajtjen.

Kërkesat e rolit të ARIA

Funksioni: Siguron që elementët me role ARIA që varen nga rolet specifike të fëmijëve të kenë fëmijët e kërkuar.

Problemi: Elementeve u mungojnë disa ose të gjitha elementet e kërkuara për fëmijë, duke ndikuar në aftësinë e teknologjive ndihmëse për të interpretuar saktë përmbajtjen.

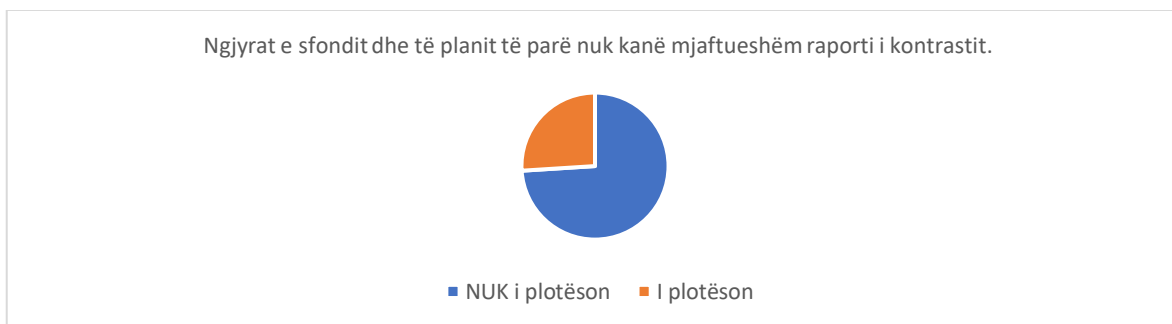
5.1.2 Ngjyrat e sfondit dhe të planit të parë nuk kanë mjaftueshëm raporti i kontrastit

Kontrasti i pamjaftueshëm midis ngjyrave të sfondit dhe planit të parë mund ta bëjë tekstin të vështirë për t'u lexuar për përdoruesit me dëmtime shikimi.

Problemi i kontrastit të ngjyrave

Funksioni: Siguron kontrast të mjaftueshëm midis ngjyrave të sfondit dhe planit të parë për lexueshmëri.

Problemi: Kontrasti i pamjaftueshëm mund ta bëjë tekstin të vështirë për t'u lexuar, veçanërisht për përdoruesit me dëmtime shikimi.

5.1.3 Butoni ARIA, lidhja dhe artikulli i menysë duhet të kenë një emër të qasshëm

Elementet pa emra të qasshëm nuk mund të identifikohen ose njoftohen nga lexuesit e ekranit, duke i bërë ato të papërdorshme për përdoruesit me dëmtim të shikimit.

Kërkesa për emrin e qasshmërinë

Funksioni: Siguron që elementët ndërveprues si butonat, lidhjet dhe artikujt e menysë të kenë emra të qasshëm për lexuesit e ekranit.

Problemi: Emrat që mungojnë mund t'i bëjnë këta elementë të padukshëm për përdoruesit që mbështeten në teknologjinë ndihmëse.

5.1.4 ID-të e ARIA nuk janë unike

ID-të e kopjuara ARIA mund të ngatërrojnë teknologjitë ndihmëse, duke çuar në gabime në navigim dhe interpretim të përmbajtjes.

Funksioni: Siguron që ID-të ARIA janë unike brenda dokumentit.

Problemi: ID-të e kopjuara mund të ngatërrojnë teknologjitë ndihmëse, duke çuar në navigim dhe interpretim të gabuar.

5.1.5 Atributet [id] në elementët aktivë, të fokusueshëm nuk janë unike

ID-të e kopjuara në elementë të fokusueshëm mund të prishin funksionalitetin e lexuesit të ekranit dhe navigimin e tastierës.

Atribute jo unike të ID-së

Funksioni: Siguron që atributet e ID-së në elementët aktivë dhe të fokusueshëm janë unike.

Problemi: ID-të e kopjuara mund të shkaktojnë konflikte dhe sjellje të paparashikueshme në skriptet dhe stilet, si dhe të pengojnë qasjen.

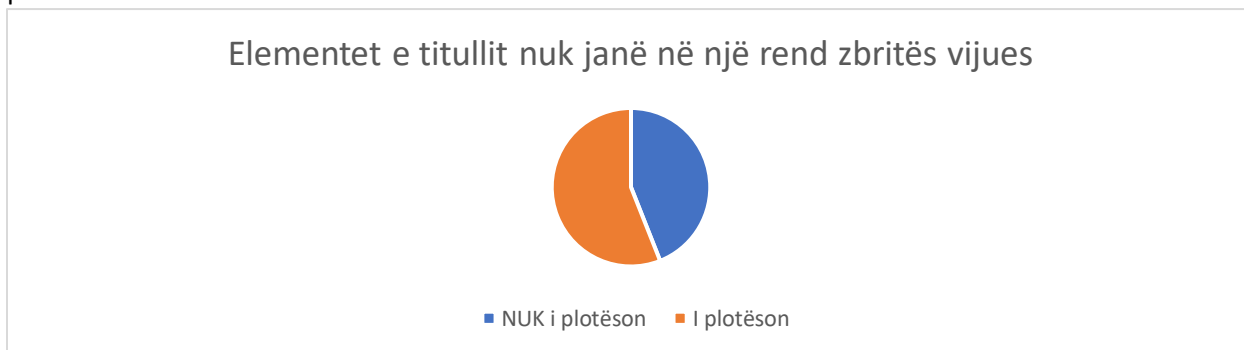
5.1.6 Elementet e titullit nuk janë në një rend zbritës vijues

Rendi i pasaktë i titullit mund ta bëjë të vështirë për përdoruesit e lexuesve të ekranit të kuptojnë strukturën e dokumentit dhe të lundrojnë në mënyrë efektive.

Rendi i titullit

Funksioni: Siguron që titujt të jenë në një rend zbritës vijues.

Problemi: Rendi i gabuar i titullit mund të ngatërrojë përdoruesit dhe teknologjitë ndihmëse, duke prishur strukturën e dokumentit.

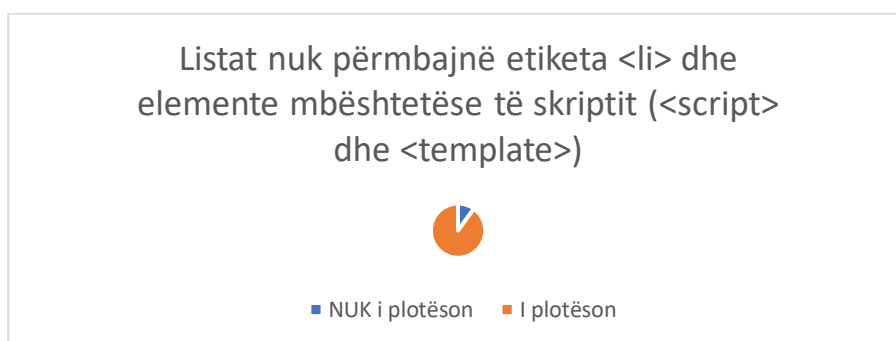
5.1.7 Listat nuk përmbajnë etiketa `` dhe elemente mbështetëse të skriptit (`<script>` dhe `<template>`)

Listat që mungojnë elementët `` mund të keqinterpretohen nga lexuesit e ekranit, duke ngatërruar strukturën e përmbajtjes së dokumentit.

Artikujt e listës që mungojnë

Funksioni: Siguron që listat përmbajnë elemente `` dhe mbështesin strukturën e duhur të listës.

Problemi: Mungojnë artikujt e listës ose elementët e papërshtatshëm mund të prishin grupimin logjik dhe paraqitjen e përmbajtjes së listës.

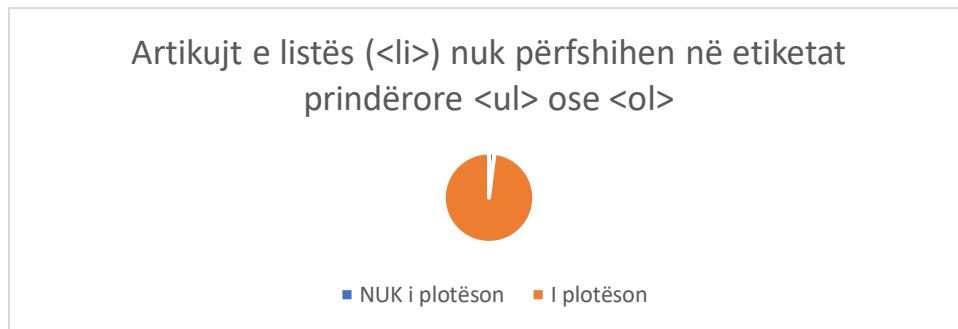
5.1.8 Artikujt e listës (``) nuk përfshihen në etiketat prindërore `` ose ``

Artikujt e listës që nuk përfshihen në etiketat `` ose `` mund të shkaktojnë që lexuesit e ekranit të keqinterpretojnë strukturën e listës.

Listoni artikujt jashtë etiketave prindërore

Funksioni: Siguron që artikujt e listës () të përmbahen saktë brenda etiketave prindërore (ose).

Problemi: Artikujt e listave të vendosura në mënyrë të gabuar mund të prishin strukturën dhe lexueshmërinë e listave.

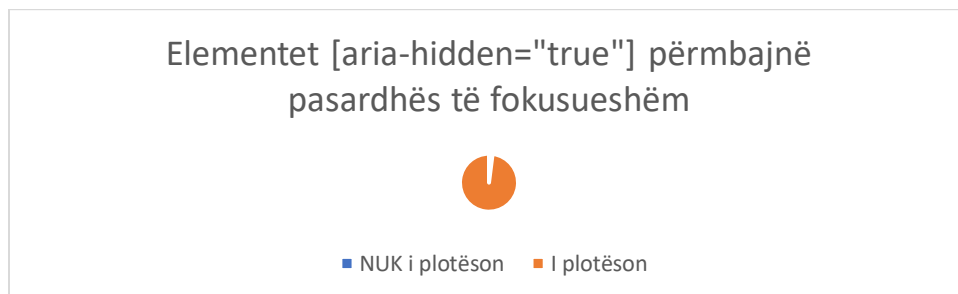
5.1.9 Elementet [aria-hidden=""true""] përmbajnë pasardhës të fokusueshëm

Elementët e fokusueshëm brenda kontejnerëve aria-hidden=""true" mund të ngatërrojnë përdoruesit që lundrojnë përmes tastierës dhe lexuesve të ekranit.

Elementë të fokusueshëm në elementët e fshehur ARIA

Funksioni: Siguron që elementët e shënuar si të fshehur me aria-hidden=""true" të mos përmbajnë pasardhës të fokusueshëm.

Problemi: Elementët e fokusueshëm brenda kontejnerëve të fshehur mund të ngatërrojnë navigimin e tastierës dhe lexuesit e ekranit.

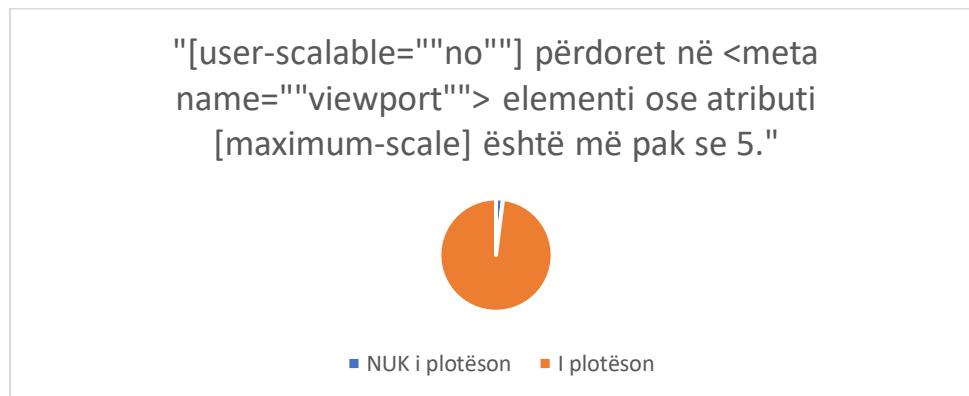
5.1.10 [user-scalable=""no""] përdoret në <meta name=""viewport""] elementi ose atributi [maximum-scale] është më pak se 5.

Parandalimi i zmadhimit mund ta bëjë të vështirë për përdoruesit me dëmtime shikimi të lexojnë dhe të ndërveprojnë me përmbajtjen.

Problemi i meta-etiketës së portit të pamjes

Funksioni: Siguron që meta etiketa e portit të shikimit të përdoret saktë për dizajn të përgjegjshëm.

Problemi: Përdorimi i [user-scalable='no'] ose vendosja e [maximum-scale] në më pak se 5 mund të kufizojë aftësinë e përdoruesve për të zmadhuar, duke ndikuar në qasshmëron[.

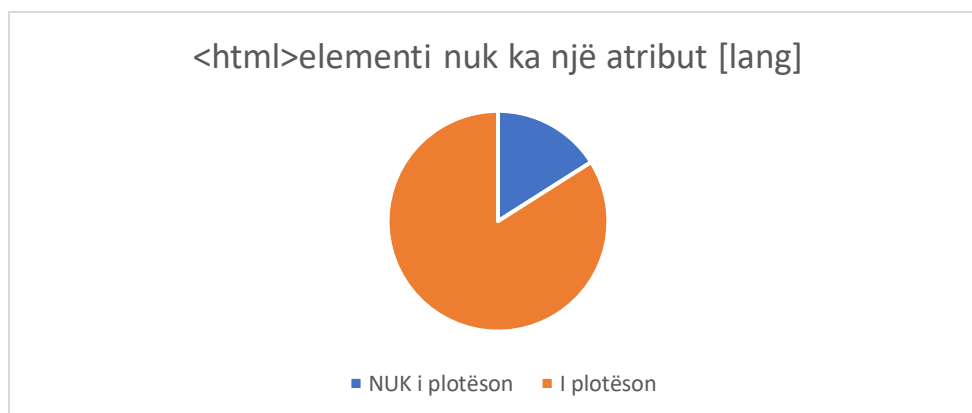
5.1.11 <html>elementi nuk ka një atribut [lang]

Mungesa e një atributi [lang] mund t'i pengojë lexuesit e ekranit të përdorin shqiptimin e saktë dhe rregullat e gjuhës.

Mungon atributi i gjuhës HTML

Funksioni: Siguron që elementi <html> të ketë një atribut [lang] për të specifikuar gjuhën e dokumentit.

Problemi: Mungesa e informacionit të gjuhës mund të pengojë shqiptimin dhe interpretimin e duhur nga lexuesit e ekranit.

5.1.12 Elementet e formularit nuk kanë etiketa të lidhura

Mungesa e një atributi [lang] mund t'i pengojë lexuesit e ekranit të përdorin shqiptimin e saktë dhe rregullat e gjuhës.

Etiketat e formularit

Funksioni: Siguron që elementët e formës kanë etiketa shoqëruese për identifikim nga lexuesit e ekranit.

Problemi: Etiketat që mungojnë mund ta bëjnë të vështirë për përdoruesit të kuptojnë qëllimin e elementeve të formularit.

5.1.13 Çaktivizimi i funksionit të zmadhimit

Çaktivizimi i zmadhimit kufizon aftësinë e përdoruesve për të rregulluar madhësinë dhe paraqitjen e tekstit për lexueshmëri më të mirë, duke ndikuar tek ata me dëmtime shikimi.

Çaktivizimi i funksionit të zmadhimit

Funksioni: Siguron që përdoruesit mund të zmadhojnë dhe zvogëlojnë faqen e internetit.

Problemi: Çaktivizimi i zmadhimit i kufizon përdoruesit, veçanërisht ata me dëmtime shikimi, nga përshtatja e pamjes sipas nevojave të tyre.

5.1.14 Etiqueta <html> nuk ka një vlerë të vlefshme për atributin e saj [lang]

Një vlerë e pavlefshme e atributit [lang] mund të shkaktojë që lexuesit e ekranit të keqinterpretojnë gjuhën, duke ndikuar në të kuptuarit.

Vlera e pavlefshme e gjuhës

Funksioni: Siguron që etiketa <html> të ketë një vlerë të vlefshme për atributin e tij [lang] për të specifikuar gjuhën e dokumentit.

Problemi: Një vlerë e pavlefshme e gjuhës mund të parandalojë përpunimin e saktë të gjuhës nga lexuesit e ekranit dhe motorët e kërkimit.

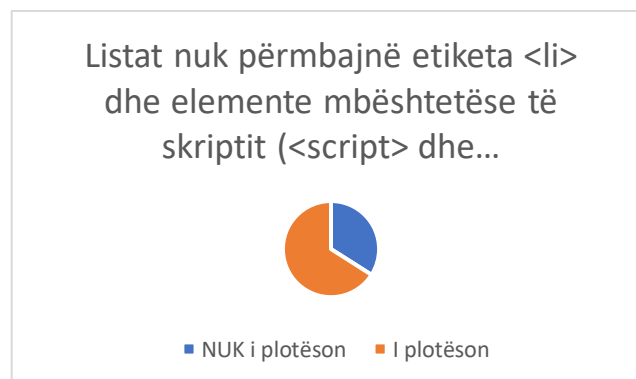

5.1.15 Butonat nuk kanë një emër të qasshëm

Butonat pa emra të qasshëm nuk mund të shpallen nga lexuesit e ekranit, duke e bërë funksionin e tyre të paqartë për përdoruesit me dëmtime shikimi.

Funksioni: Siguron që butonat të kenë emra të qasshëm për lexuesit e ekranit.

Problemi: Emrat që mungojnë i bëjnë butonat të paarritshëm për përdoruesit që mbështeten në teknologjinë ndihmëse, duke i penguar ata të dinë funksionin e butonit.

5.2 Çështjet vizuale dhe motorike

5.2.1 Elementet e imazhit nuk kanë attribute [alt]

Pa atributet [alt], lexuesit e ekranit nuk mund t'i përshkruajnë imazhet përdoruesve me shikim të dëmtuar, gjë që çon në mungesë të kontekstit ose informacionit.

Funksioni: Siguroni tekst alternativ për imazhet.

Problemi: Mungojnë atributet [alt] i bëjnë imazhet të paarritshme për lexuesit e ekranit, duke i lënë përdoruesit me dëmtim të shikimit pa kontekst ose informacion të rëndësishëm.

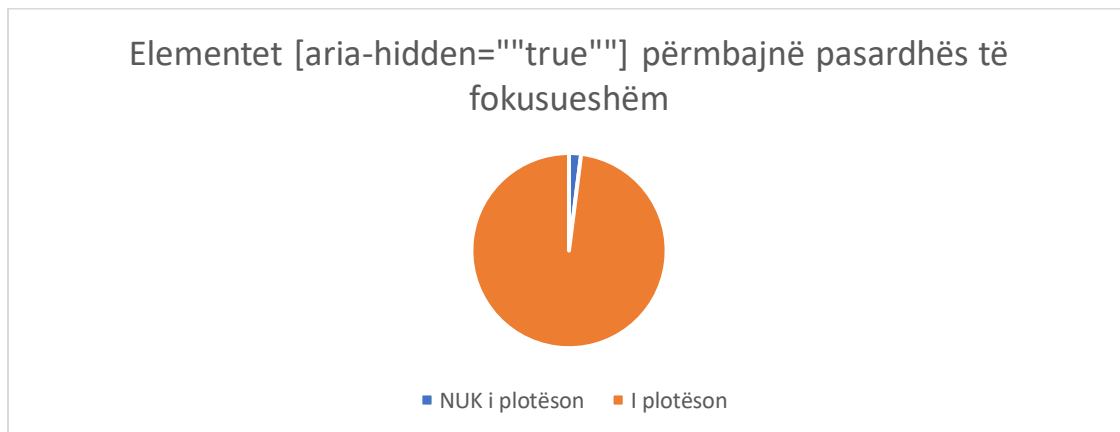

5.2.2 "Elementet [aria-hidden=""true""] përmbajnë pasardhës të fokusueshëm

Elementët e fokusueshëm brenda kontejnerëve të fshehur mund të mashtrojnë përdoruesit që lundrojnë përmes tastierës dhe lexuesve të ekranit, duke shkaktuar konfuzion.

Funksioni: Fshinë elementet nga teknologjitë ndihmëse.

Problemi: Elementët e fokusueshëm brenda kontejnerëve të fshehur mund të ngatërrojnë navigimin e tastierës dhe lexuesit e ekranit, duke çuar në një përvojë të dobët të përdoruesit.

5.2.3 Vlerat kyçe të qasjes nuk janë unike

Vlerat e dyfishta të çelësit të qasjes mund të krijojnë konflikte, duke i bërë shkurtoret e tastierës të pabesueshme për përdoruesit që mbështeten tek ato për navigim.

Funksioni: Siguroni shkurtoret e tastierës për elementët e uebit.

Problemi: Vlerat e dyfishta të çelësit të qasje mund të shkaktojnë konflikte dhe të pengojnë përdoruesit të përdorin me siguri shkurtoret e tastierës.

5.2.4 Lidhjet nuk kanë një emër të dallueshëm

Lidhjet pa emra të dallueshëm nuk mund të identifikohen ose njoftohen nga lexuesit e ekranit, duke e bërë të vështirë navigimin për përdoruesit me shikim të dëmtuar.

Funksioni: Identifikoni lidhjet për lexuesit e ekranit.

Problemi: Lidhjet pa emra të dallueshëm janë të paarritshme për përdoruesit e lexuesve të ekranit, të cilët nuk mund ta kuptojnë qëllimin e lidhjeve.

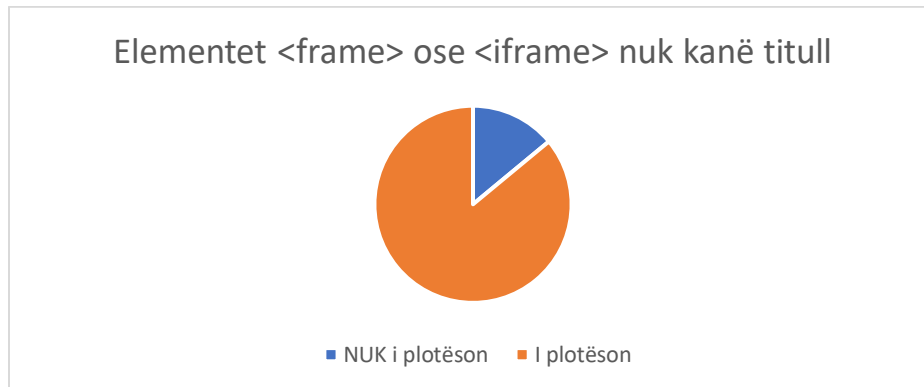

5.2.5 Elementet <frame> ose <iframe> nuk kanë titull

Titujt që mungojnë e bëjnë të vështirë për lexuesit e ekranit të identifikojnë përmbajtjen ose qëllimin e kornizave ose iframeve, duke reduktuar përdorshmërinë për përdoruesit me dëmtim të shikimit.

Funksioni: Siguroni një titull për elementët e kornizës ose iframe.

Problemi: Titujt që mungojnë e bëjnë të vështirë për lexuesit e ekranit identifikimin e përmbajtjes ose qëllimit të kornizës ose iframe, duke reduktuar qasshmërinë.

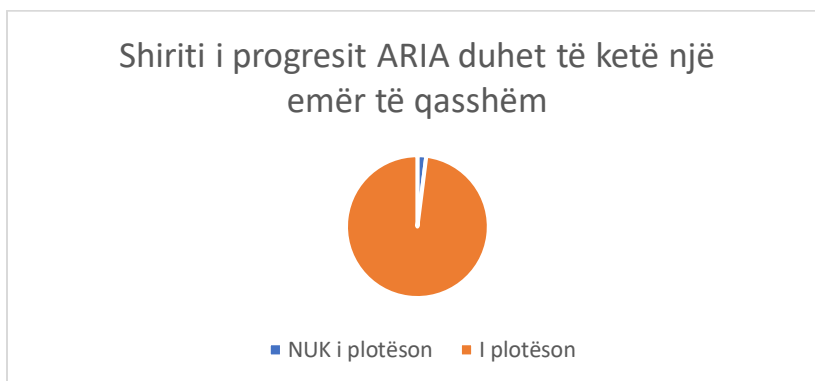

5.2.6 Shiriti i progresit ARIA duhet të ketë një emër të qasshëm

Pa emra të qasshëm, shiritat e përparimit nuk mund të përshkruhen nga lexuesit e ekranit, duke i lënë përdoruesit të pavetëdijshëm për statusin e përparimit.

Funksioni: Identifikoni shiritat e përparimit për lexuesit e ekranit.

Problemi: Mungojnë emrat e qasshmë për shiritat e progresit i pengojnë lexuesit e ekranit të përcjellin informacionin e përparimit te përdoruesit.

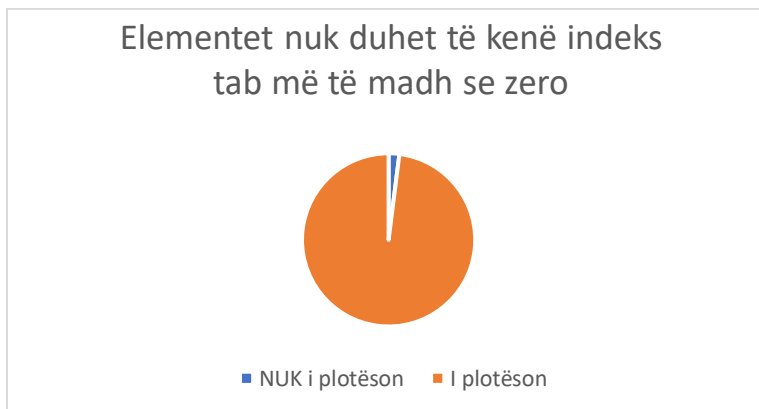

5.2.7 Elementet nuk duhet të kenë indeks tab më të madh se zero

Vlerat e indeksit të Tabeve më të mëdha se zero prishin rendin natyral të skedave, duke ngatërruar përdoruesit që varen nga navigimi i tastierës.

Funksioni: Kontrolloni rendin e lundrimit të tastierës.

Problemi: Përdorimi i një indeksi skedash më të madh se zero mund të prishë rendin natyral të skedave, duke ngatërruar përdoruesit që mbështeten në navigimin e tastierës.

5.2.8 Dokumenti nuk ka një element <titull>

Një element i munguar <title> e bën të vështirë për përdoruesit të identifikojnë përmbajtjen ose qëllimin e faqes, duke ndikuar në navigimin dhe kërkimin.

Funksioni: Jepni një titull për dokumentin.

Problemi: Mungesa e elementeve <title> mund ta bëjë të vështirë për përdoruesit të identifikojnë përmbajtjen ose qëllimin e faqes dhe mund

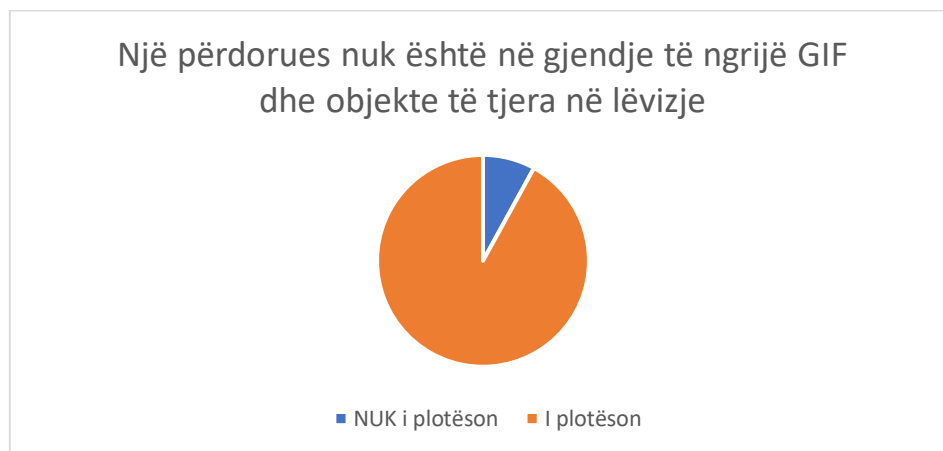
5.3 Çështje motorike

5.3.1 Një përdorues nuk është në gjendje të ngrijë GIF dhe objekte të tjera në lëvizje

Përdoruesit, veçanërisht ata me çrregullime njohëse ose vestibulare, mund të përjetojnë siklet ose vështirësi për t'u fokusuar nëse nuk mund të ndalojnë animacionet ose përmbajtjen lëvizëse. Ky funksion është thelbësor për ofrimin e një eksperience të rehatshme dhe të qasshme të përdoruesit.

Funksioni: Ofron mundësinë për të ndalur ose ndaluar përmbajtjen e animuar.

Problemi: Pa aftësinë për të ngrirë objektet në lëvizje, animacionet mund të shkaktojnë shpërqendrim ose të shkaktojnë ndjeshmëri në lëvizje te disa përdorues.

6 Përmbledhja

Në përfundim, rezultatet e këtij studimi nënvizojnë një nevojë urgjente për të rritur pajtueshmërinë me standardet e qasshmërisë nëpër faqet e internetit të institucioneve publike në Kosovë. Shumica e faqeve të internetit të vlerësuara nuk arritën të përmbushin kërkesat e qasshmërisë, duke treguar hapësirë të konsiderueshme për përmirësim për të siguruar që të gjithë qytetarët të kenë qasje të barabartë në informacionin dhe shërbimet online.

Gjetjet tregojnë gjithashtu një mungesë të konsiderueshme të mbështetjes për qasshmërinë për përdoruesit shqipfolës me aftësi të kufizuara, gjë që e ndërlikon më tej peizazhin e qasshmërisë. Pavarësisht miratimit në vitin 2007 për sintaksën që strehon personat me aftësi të kufizuara në gjuhën shqipe, zbatimi mbetet i paplotë, duke nënvizuar domosdoshmërinë e veprimit të përshpejtuar drejt pajtueshmërisë me qasshmërisë.

Për të nxitur përfshirjen e plotë të individëve me aftësi të kufizuara, institucionet publike duhet t'i japin përparësi qasje në internet. Duke miratuar masat e rekomanduara të qasshmërisë, këto institucione mund të rrisin qasjen në uebfaqe dhe të garantojnë që të gjithë qytetarët të kenë qasje të barabartë në informacionin dhe shërbimet digjitale.

Për më tepër, është thelbësore që institucionet publike të investojnë në trajnime dhe zhvillim të vazhdueshëm për zhvilluesit e tyre të internetit dhe menaxherët e përmbajtjes për t'u siguruar që ata janë të pajisur me aftësitë dhe njohuritë e nevojshme për të mirëmbajtur faqet e internetit të qasshme. Bashkëpunimi me organizatat që avokojnë për individët me aftësi të kufizuara mund të ofrojë njohuri të vlefshme dhe zgjidhje praktike për të përmirësuar qasjen.

Adresimi i pajtueshmërisë me qasshmërinë është i domosdoshëm për krijimin e një mjedisi digjital më gjithëpërfshirës dhe të qasshme për të gjithë. Duke ndërmarrë këto hapa, institucionet publike në Kosovë mund të udhëheqin me shembull dhe të demonstrojnë përkushtim për gjithëpërfshirje dhe qasje të barabartë për të gjithë qytetarët.